

ДОСТУПНІ ЛІКИ

- ✓ Програма Доступні Ліки
- ✓ 6 кроків для отримання ліків за програмою Доступні Ліки
- ✓ Як і Де отримати рецепт? Скільки коштують ліки?
- ✓ «Укрпошта.Аптека»
- ✓ Контакти НСЗУ та 16-77

ГІД ПО ПРОГРАМІ РЕІМБУРСАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ 2025

Матеріали розроблені командою Національної служби здоров'я України задля ознайомлення пацієнтів та медичних працівників з програмою реімбурсації лікарських засобів та медичних виробів

ПРОГРАМА ДОСТУПНІ ЛІКИ

Реімбурсація – це повне або часткове відшкодування аптечним закладам вартості лікарських засобів або медичних виробів, що були відпущені пацієнту на підставі рецепта, за рахунок коштів програми державних гарантій медичного обслуговування населення.

Серед громадськості програма реімбурсації відома як програма “Доступні ліки”.

Програма “Доступні ліки” робить лікування хронічних захворювань доступнішим для українців. Адже пацієнти, які через свій стан здоров'я потребують постійного прийому певних ліків, можуть отримати такі препарати безоплатно або з частковою доплатою завдяки реімбурсації (відшкодуванню) вартості таких препаратів аптеці з боку НСЗУ.

Програма була впроваджена у 2017 році для зменшення фінансового навантаження на пацієнтів та збільшення доступності ліків.

З 1 квітня 2019 року **програму “Доступні ліки” адмініструє НСЗУ**. Відтоді “Доступні ліки” пацієнти почали отримувати за електронним рецептом у будь-якій аптеці, яка співпрацює за договором з НСЗУ.

У 2024 році понад 2,5 млн пацієнтів скористалися програмою реімбурсації “Доступні ліки” на суму 5,6 млрд! А у 2025 році заплановане фінансування становить понад 6 млрд грн!

ЩО ВХОДИТЬ?

У 2025 році в програму “Доступні ліки” входять понад **600 торгових назв лікарських засобів** та **42 медвироби** за такими напрямками:

- серцево-судинні та цереброваскулярні захворювання, у тому числі з первинною та вторинною профілактикою інфарктів та інсультів;
- цукровий діабет та нецукровий діабет;
- інсуліни та їх аналоги;
- хронічні хвороби нижніх дихальних шляхів;
- розлади психіки та поведінки;
- епілепсія;
- хвороба Паркінсона;
- лікарські засоби для паліативних хворих, які потребують знеболення;
- лікарські засоби для забезпечення лікування осіб у посттрансплантаційному періоді;
- лікарські засоби для лікування хвороб ендокринної системи;
- лікарські засоби для лікування метаболічних, аутоімунних та запальних захворювань;
- глаукома;
- мігрень;
- лікарські засоби для лікування захворювань у дітей.

серцево-судинні та цереброваскулярні захворювання, у тому числі з профілактикою інфарктів та інсультів

цукровий діабет та нецукровий діабет

інсуліни та їх аналоги

хронічні хвороби нижніх дихальних шляхів

розлади психіки та поведінки

епілепсія

хвороба Паркінсона

лікарські засоби для забезпечення лікування осіб у посттрансплантаційному періоді

лікарські засоби для паліативних хворих, які потребують знеболення

лікарські засоби для лікування хвороб ендокринної системи

лікарські засоби для лікування метаболічних, аутоімунних та запальних захворювань

глаукома

мігрень

лікарські засоби для лікування захворювань у дітей

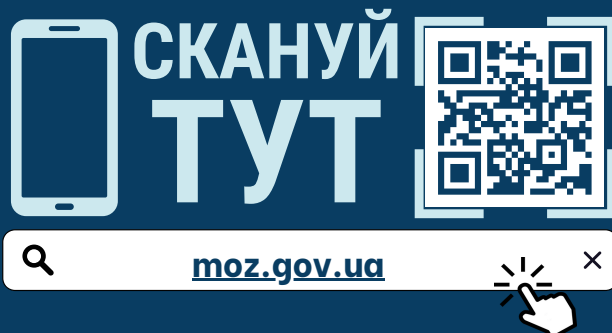
НСЗУ здійснює реімбурсацію лікарських засобів (міжнародних непатентованих назв та форм випуску) та медичних виробів для лікування в амбулаторних умовах хронічних захворювань в межах Програми медичних гарантій (ПМГ) на 2025 рік, перелік яких міститься у постанові КМУ від 24 грудня 2024 р. № 1503.

Крім того, починаючи з 1 січня 2025 року, з'явився додатковий Перелік лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за програмою "Доступні ліки", затверджений постановою КМУ від 03 грудня 2024 року № 1380.

Також з жовтня 2023 року Національна служба здоров'я України в межах програми медичних гарантій здійснює реімбурсацію медичних виробів для вимірювання в амбулаторних умовах рівня цукру в крові пацієнтами з діабетом першого типу.

З Переліком лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за Програмою медичних гарантій, у тому числі з повними торговими найменуваннями лікарських засобів, станом на 26 лютого 2025 року можна ознайомитись за посиланням:

Зверніть увагу, цей наказ оновлюється двічі на рік.

Додатково, на виконання постанови КМУ № 1380, затверджений Перелік лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, станом на 23 грудня 2024 року

З Переліком медичних виробів, які підлягають реімбурсації за Програмою медичних гарантій, станом на 26 лютого 2025 року можна ознайомитись за посиланням:

Зверніть увагу, цей наказ оновлюється двічі на рік.

Важливо розрізняти міжнародну непатентовану назву (це назва активного інгредієнту лікарського засобу або діюча речовина) та торговельну назву (це комерційна назва, яка присвоюється компанією-виробником лікарського засобу).

***Лікар виписує електронний рецепт саме на міжнародну непатентовану назву** (крім препаратів інсуліну), а **пацієнт обирає в аптеці самостійно**, яку конкретну торговельну назву бажає отримати із наявних в аптеці у момент звернення.*

Термін дії е-рецепту за програмою «Доступні ліки» становить 30 днів.

6 КРОКІВ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ЛІКІВ ЗА ПРОГРАМОЮ ДОСТУПНІ ЛІКИ

1 Зверніться до відповідного лікаря

За наявності встановленого діагнозу сімейний лікар може виписати е-рецепт за всіма напрямками.

Виписати рецепт на деякі види ліків сімейний лікар може лише на підставі призначення відповідного лікаря-спеціаліста.

2 Отримайте смс з е-рецептом

Після виписки е-рецепту лікарем система відправить на ваш телефон смс з кодом, який налічує 16 символів. Це і є код е-рецепту.

Цей код можуть роздрукувати за вашим проханням або якщо пацієнт не користується телефоном.

3 Дізнайтеся, препарат буде безкоштовно чи з доплатою

Ви можете дізнатися, чи повністю відшкодуються необхідні вам ліки, чи буде потрібна доплата, вивчивши інформацію в інтернеті, ознайомившись з переліками реімбурсації на сайті МОЗ або зателефонувавши до контакт центру НСЗУ за номером 16-77".

Про необхідність долати ви також можете дізнатися в самій аптеці.

4 Знайдіть найближчу аптеку, яка уклала договір з НСЗУ

Отримати ліки можна в аптеках, які уклали договір з Національною службою здоров'я України.

Аптеки, які беруть участь у програмі реімбурсації "Доступні ліки", можна впізнати візуально. Вони мають на дверях відповідні наліпки «Тут є "Доступні ліки"» та/або «+Інсуліни».

5 Зверніться до аптеки та назвіть код з смс

Повідомте працівнику аптеки 16-значний номер рецепта будь-яким доступним шляхом: продиктуйте усно, надайте надруковану довідку, покажіть увімкнений екран свого телефону з відкритим СМС тощо.

Якщо в аптеці немає ліків, які бажає отримати пацієнт, він не називає код підтвердження рецепта і має змогу звернутися до іншої аптеки або замовити ліки на майбутнє.

6 Придбайте ліки з доплатою чи без

Отримайте ваші ліки безоплатно або після внесення певної доплати.

Ви можете скористатися е-рецептом протягом 30 днів. Після отримання ліків е-рецепт погашається.

Щоб отримати ліки наступного разу, вам необхідно знову звернутися до лікаря особисто або за телефоном.

ЯК ОТРИМАТИ РЕЦЕПТ?

Щоб отримати ліки, необхідно звернутися до відповідного лікаря.

В залежності від того, якого лікарського засобу потребує пацієнт, маршрут пацієнта буде різнитися.

Маршрути пацієнтів для отримання відповідного лікарського засобу відрізняються.

Ознайомитися з усіма відповідними маршрутами можна за посиланням або відсканувавши QR-код.

contracting.nszu.gov.ua

Сімейний лікар, терапевт або педіатр можуть виписати електронний рецепт за всіма напрямками. Та самостійно призначити ліки при:

- ☒ серцево-судинних захворюваннях;
- ☒ цукровому діабеті II типу;
- ☒ бронхіальній астмі;
- ☒ ХОЗЛ (хронічне обструктивне захворювання легень).

Виписати рецепт на ліки за іншими напрямками сімейний лікар може **лише на підставі призначення відповідного лікаря-спеціаліста**, який також може виписати перший рецепт:

- ☒ при розладах психіки та поведінки → **психіатр**
- ☒ при епілепсії → **психіатр** або **невролог**
- ☒ при нецукровому діабеті та для пацієнтів з цукровим діабетом, які потребують терапії препаратами інсуліну → **ендокринолог**
- ☒ при хворобі Паркінсона → **невролог**
- ☒ імуносупресивні препарати для пацієнтів після трансплантації виписує **трансплант-координатор**.

Отримати знеболювальні для паліативних пацієнтів можна у **різних лікарів в залежності від діагнозу**.

Чим обумовлено біль?

Злоякісні захворювання

Розлади психіки та поведінки

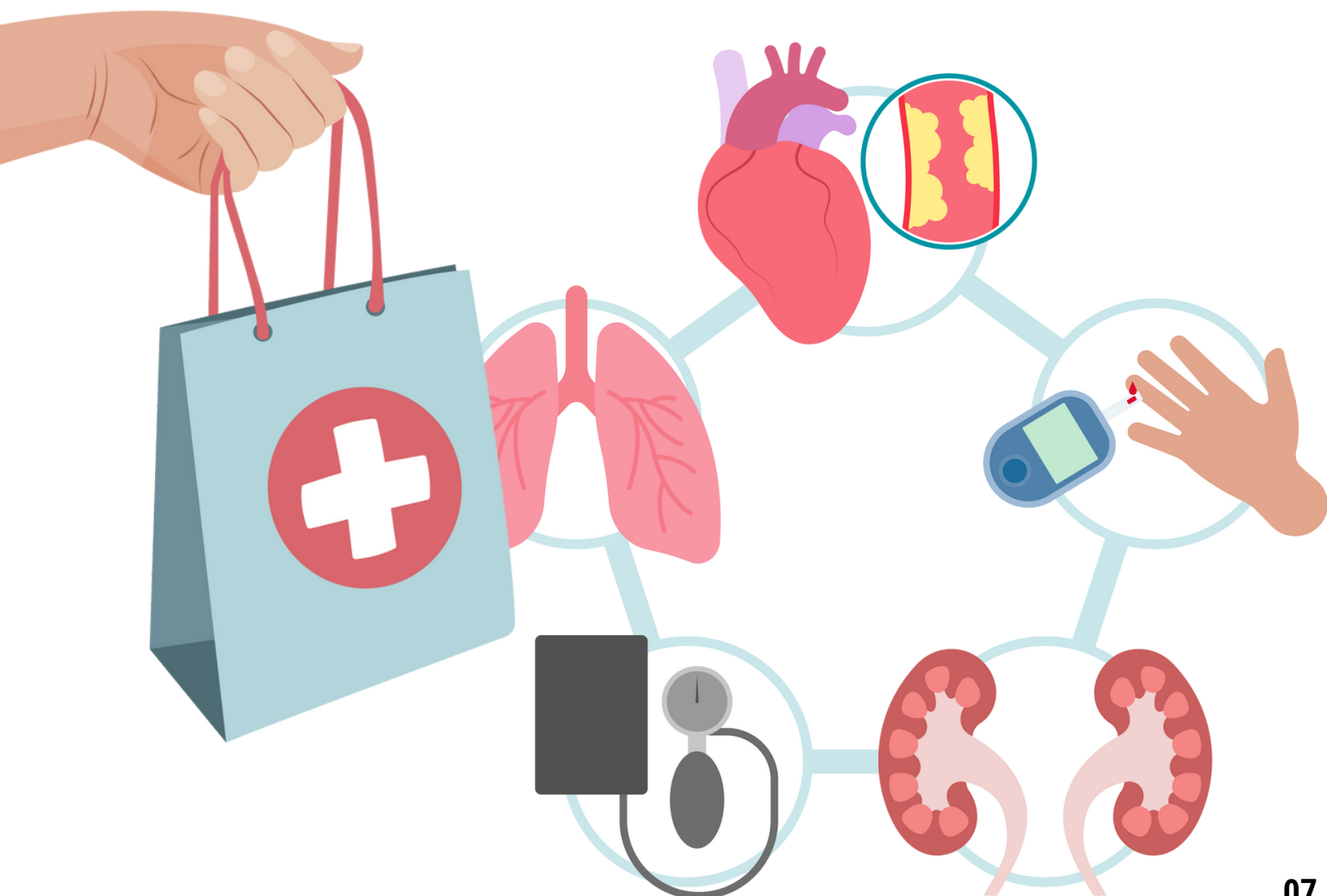
Інші діагнози з переліку

Хто вписує рецепт?

Лікар первинної медичної допомоги

Лікар-психіатр
Лікар-нарколог

Лікар первинної медичної допомоги (після призначення лікаря-спеціаліста в ЕСОЗ)

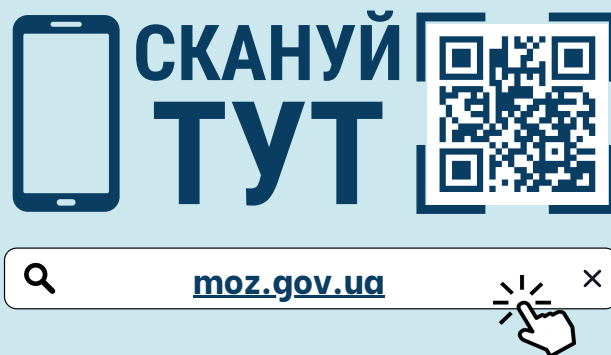

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ ЛІКИ?

При отриманні ліків за програмою «Доступні ліки» деякі лікарські засоби є безоплатними для пацієнтів, а за деякі потрібно доплатити.

Вартість лікарських засобів за програмою може відшкодовуватись аптечному закладу повністю – тоді для пацієнта такий лікарський засіб повністю безоплатний, або частково – тоді пацієнту потрібно здійснити доплату.

Сума доплати для усіх лікарських засобів (крім препаратів інсуліну) чітко визначена Переліком лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, та зазначена в останньому стовпчику “Сума доплати за споживчу упаковку, грн”.

Сума доплати за препарат інсуліну залежить від торгової назви інсуліну, який визначається лікарем-ендокринологом.

Сума доплати за медичні вироби відповідно вказана в останньому стовпчику таблиці Переліку медичних виробів, які підлягають реімбурсації за Програмою медичних гарантій.

Зазначена вартість розрахована на одну споживчу (первинну) упаковку лікарського засобу або медичного виробу та збільшується пропорційно до кількості виписаного лікарського засобу або медичного виробу на курс лікування у рецепті.

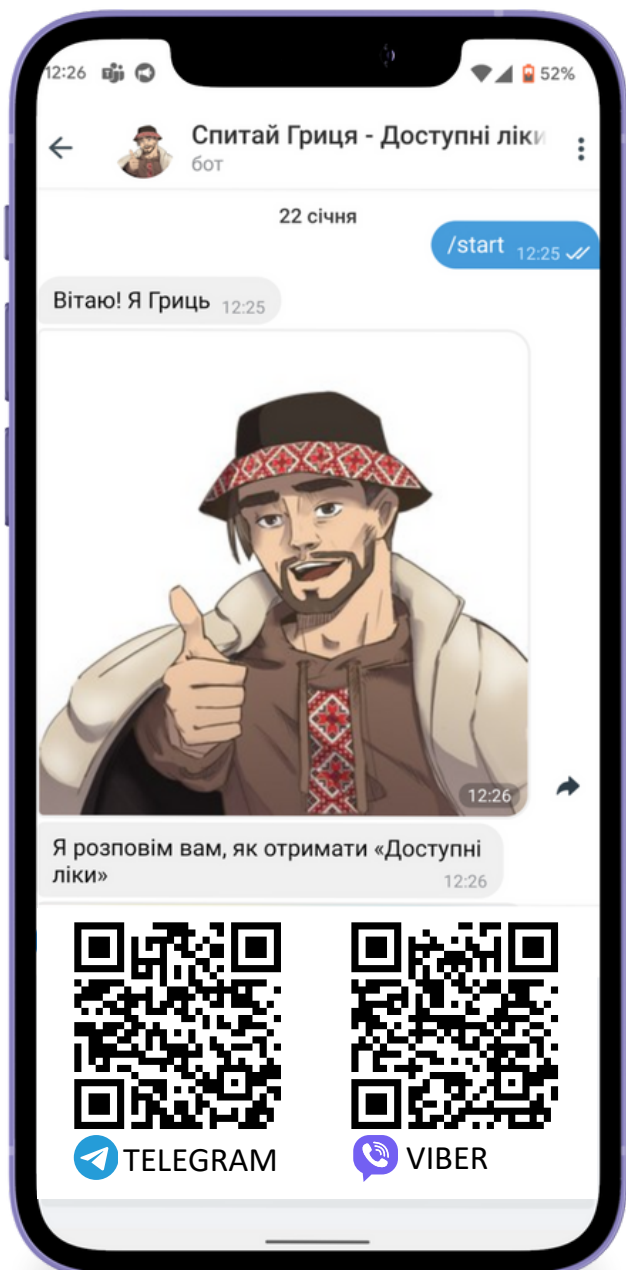
ДЕ ОТРИМАТИ ЛІКИ?

Отримати ліки можна в аптеках, які уклали договір з Національною службою здоров'я України.

Аптеки, які беруть участь у програмі реімбурсації, можна впізнати візуально. Вони мають на дверях наліпку «Тут є «Доступні ліки»», а ті, де можна отримати інсулін, мають наліпку «+Інсуліни».

Знайти найближчу аптеку з договором із НСЗУ можна:

- через чат-бот «Спитай Гриця». Слідуйте за вказівками чат-боту і він вкаже, де найближча аптека.

- зателефонувавши до контакт-центру НСЗУ за номером 16-77. Оператор підкаже, де найближча аптека, яка має договір із НСЗУ, яка відпускає ліки за необхідним напрямком.

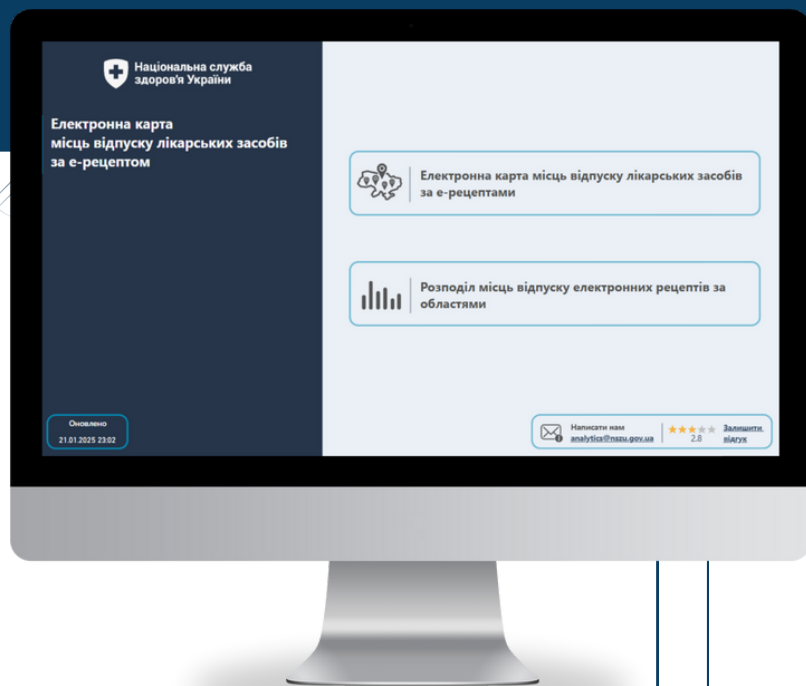
Звертаємо увагу, що з липня 2025 року всі аптеки будуть зобов'язані укласти договір з НСЗУ в межах програми реімбурсації «Доступні ліки». Реалізація цього проєкту сприятиме удосконаленню доступу населення до лікарських засобів.

Це означає, що отримати ліки безоплатно чи з частковою доплатою за цією програмою можна буде в будь-якій аптеці. Раніше в обов'язковому порядку до програми були приєднані лише аптеки, розміщені в лікарнях.

З електронною картою аптек-учасниць програми реімбурсації лікарських засобів можна ознайомитися за посиланням.

🔍 edata.e-health.gov.ua ✕

В меню зліва оберіть ваш населений пункт та потрібний напрямок програми реімбурсації.

Дашборд покаже аптеки, які відповідають вашому запиту, з адресами та телефоном

МОБІЛЬНІ АПТЕЧНІ ПУНКТИ ТА ПРОЕКТ «УКРПОШТА.АПТЕКА»

За допомогою обох сервісів можна отримати безплатно чи з частковою доплатою найпоширеніші препарати проти хронічних хвороб за програмою «Доступні ліки».

 Мобільні аптеки працюють в 13 областях: Львівська, Київська, Херсонська, Запорізька, Чернігівська, Чернівецька, Житомирська, Миколаївська, Рівненська, Тернопільська, Черкаська, Харківська та Одеська.

Маршрути 24 мобільних аптек охоплюють 644 населених пункти. Лікарські засоби перевозять з дотриманням необхідного температурного режиму в спеціальних холодильниках та шафах. Дізнатися про прибуття мобільних аптек можна у сімейного лікаря та в органів місцевої влади, з якими погоджено маршрути.

 «Укрпошта. Аптека» — сервіс із доставки ліків через стаціонарні та пересувні відділення Укрпошти. Щоб замовити потрібні препарати потрібен дійсний електронний рецепт, не старіший за 30 днів. На прифронтових територіях підійде паперовий варіант.

Проект спрямований на те, аби в українців була можливість отримати **доступ до аптек** (передусім у населених пунктах, де ті відсутні або зруйновані за час повномасштабної війни) та **доступ до ліків** (зокрема тих, яких може не бути в найближчій аптеці; медикаменти за програмою «Доступні ліки» тощо).

Укрпошта уклала договір з Національною службою здоров'я України за програмою реімбурсації за такими напрямками:

серцево-судинні та цереброваскулярні захворювання; цукровий діабет 2-го типу; хронічні хвороби нижніх дихальних шляхів; медичні вироби для визначення рівня глюкози в крові; нецукровий діабет; розлади психіки та поведінки; епілепсія; хвороба Паркінсона.

Як і в звичайній аптеці із договором з НСЗУ, препарати можна отримати **безоплатно або з доплатою за електронним рецептом.**

Важливо! Наркотичні препарати та інсуліни НЕ підлягають замовленню та доставці через Укрпошту!

ЯК ЗАМОВИТИ ЛІКИ?

- 1** Мати електронний рецепт від лікаря, якщо він виписаний понад 30 днів тому, зв'яжіться зі своїм лікарем для отримання повторного рецепта. Однак окрім препаратів за програмою “Доступні ліки”, можна також замовити будь-які інші рецептурні і безрецептурні лікарські засоби.
- 2** Зателефонуйте до контакт-центру Укрпошти за номером **0 800 300 545** та слідуйте підказкам у голосовому меню для зв'язку з фахівцем.
- 3** Для отримання препаратів за рецептом - назвіть оператору **номер електронного рецепту (16 цифр) та додатково 4 цифри коду його погашення**, виберіть препарат із запропонованих. Оформіть замовлення: назвіть контактні дані та адресу доставки.
- 4** Далі сформоване замовлення буде надіслано клієнту до найближчого відділення за послугою “Укрпошта Експрес”.
- 5** Щойно посилка буде готова до видачі, замовник отримує смс-повідомлення.

Щоб перевірити, чи правильно укомплектовано замовлення, можна оглянути посилку під час отримання.

Також придбати лікарські засоби можна у стаціонарних відділеннях Укрпошти або зробити замовлення через офіційний сайт.

- Доставка ліків за програмою “Доступні ліки” є **безоплатною**.
- **Терміни доставки – до 3 днів між обласними центрами** (без урахування дня відправлення).
- **Термін зберігання у відділенні – 7 календарних днів.**

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ПАЦІЄНТУ ВІДМОВЛЯЮТЬ У ВИПISУВАННІ Е-РЕЦЕПТА АБО У ВІДПУСКУ ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ ЗА Е-РЕЦЕПТОМ?

- Якщо лікар відмовляє вам у виписуванні рецепта на лікарський засіб та/або медичний виріб, які підлягають реімбурсації за програмою медичних гарантій, **рекомендуємо у першу чергу звернутися до керівника закладу охорони здоров'я та/або до його власника (органу місцевої влади).**
- Якщо аптека відмовляє вам у відпуску лікарського засобу та/або медичного виробу, які підлягають реімбурсації за програмою медичних гарантій, **рекомендуємо у першу чергу звернутися до завідуючого аптеки або аптечного пункту.**

У разі, якщо не вдалося вирішити питання зазначеним вище способом, працює контакт-центр Національної служби здоров'я України за номером 16-77.

Оператори відповідають на дзвінки з **9:00 до 18:00** в робочі дні (у п'ятницю до 16:45). В інший час спрацьовує автовідповідач, який може надати відповіді на більшість питань. Всі дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів безкоштовні.

ЗАТЕЛЕФОНУВАВШИ НА 16-77, МОЖНА ДІЗНАТИСЬ:

- ☐ Які ліки можна отримати за програмою "Доступні ліки"?
- ☐ Як і де отримати препарати інсуліну?
- ☐ У яких випадках потрібне направлення та як ним скористатись?
- ☐ Та ще багато іншого про медичну допомогу в межах ПМГ.

КОНТАКТИ НСЗУ

Стежте за актуальною інформацією та новинами щодо Програми медичних гарантій на офіційних каналах НСЗУ:

Офіційний веб-сайт

 nszu.gov.ua

Instagram

 [Національна Служба
Здоров'я \(@nszu_gov\)](https://www.instagram.com/nszu_gov)

Viber

 [НСЗУ](https://www.viber.com/nszu)

Facebook

 [НСЗУ Національна
служба здоров'я України](https://www.facebook.com/nszu.gov.ua)

 [НСЗУ для пацієнта](#)

 [НСЗУ: вакансії і кар'єра](#)

Telegram

 [НСЗУ \(@nszu_gov\)](https://www.telegram.me/nszu_gov)

YouTube

 [Національна служба
здоров'я України](https://www.youtube.com/nszu)

КОРИСНІ ЧАТ-БОТИ ДЛЯ ПАЦІЄНТА

 чат-бот
“Спитай Гриця”

Корисний сервіс розповість, де отримати ліки кожному пацієнту у селі, містечку чи місті та які препарати можна отримати за програмою “Доступні ліки”. Сервіс побудований на основі відкритих даних.

 t.me/SpytaiGrytsia_bot

 viber.com/spytaigrytsia

БЕРЕЖІТЬ ЗДОРОВ'Я

ЗБЕРЕЖІТЬ
ЖИТТЯ
ДОПОМОГА
ПОРУЧ

"Гід по Програмі "Доступні Ліки" підготовлено Академією НСЗУ для ознайомлення пацієнтів та медичних працівників з програмою реімбурсації лікарських засобів та медичних виробів.
Дата підготовки - березень 2025 року.

Гід може безперешкодно розповсюджуватися серед усіх громадян та інших зацікавлених сторін.
Бережіть себе! Слава Україні!